

GROEN
AAN DE BUURT

aan de slag in je omgeving

Verslag

Themabijeenkomst

Groen aan de Buurt

Subsidieregelingen voor bewonersinitiatieven- Hoe zorgen we dat fondsen benut worden?

14 mei 2020

Groen aan de Buurt

Leefbare buurten door een groenere leefomgeving. Buren die weer met elkaar in contact komen en met hun omgeving. Landschap Erfgoed Utrecht, IVN Utrecht en Natuur en Milieufederatie Utrecht zien dat steeds meer mensen aan de slag willen met de natuur in hun eigen buurt. Voor mooier groen, meer biodiversiteit, een beter klimaat of gewoon voor de gezelligheid. Onze droom is deze groeiende groep mensen in provincie Utrecht te ondersteunen.

Met het programma Groen aan de Buurt begeleiden en faciliteren we bewoners en overheden bij het realiseren van groene bewonersinitiatieven. Onze aanpak is driedelig. We introduceren een participatieve buurtaanpak, waarmee we in elke buurt aan de slag kunnen. Met een voucherregeling stimuleren we zoveel mogelijk kleine initiatieven. En via ons kennisnetwerk verbinden we bewonersinitiatieven met elkaar en zorgen we voor kennisuitwisseling tussen overheden. Juist de samenhang tussen deze drie manieren maakt Groen aan de Buurt tot een succes.

Online themabijeenkomst 14 mei 2020

Gedurende de looptijd van het programma organiseren we diverse themabijeenkomsten. De zesde themabijeenkomst vond plaats op 14 mei 2020. Deze keer organiseerden we een online Webinar, omdat het niet mogelijk was een fysieke bijeenkomst te organiseren door het coronavirus. We gingen aan de slag met de vraag: Hoe zorgen we dat fondsen voor groene bewonersinitiatieven bekend en benut worden? Dit deden we aan de hand van geleerde lessen van fondsen en ervaringen van gemeenten. Bij de bijeenkomst waren 35 vertegenwoordigers van gemeenten, waterschap HDSR, fondsen en de provincie Utrecht aanwezig. De verspreiding binnen de provincie was groot; er deden maar liefst 20 gemeenten mee.

Groen aan de Buurt is een initiatief van IVN Utrecht, NMU en Landschap Erfgoed Utrecht. Provincie Utrecht is opdrachtgever en financier.

Fondsen en hun subsidiemogelijkheden

In het eerste deel van de bijeenkomst presenteerden drie fondsen hun subsidieregeling:

- **KIEM-regeling**, Jelmer Lok van het Prins Bernhard Cultuurfonds. Regeling van het Prins Bernhard Cultuurfonds, K.F. Heinfonds en het Elise Mathilde Fonds
- **Subsidieregeling Blauwe Bewonersinitiatieven**, Jeanette van Eck van waterschap HDSR
- **Voucherregeling Beleef en Bewonder!**, Alies van den Berg van Groen aan de Buurt. Regeling wordt uitgevoerd door Groen aan de Buurt en gefinancierd door de provincie Utrecht.

KIEM-regeling

Via Kiem kan voor natuur- en duurzaamheidsinitiatieven met één aanvraag bij alle drie de fondsen een bijdrage aangevraagd worden. Dit zorgt voor gestroomlijnde aanvragen, waardoor er snel duidelijkheid is. Er kan maximaal € 5.000 aangevraagd worden. Volledige financiering van het project is mogelijk en professionele begeleiding kan deels meegefinancierd worden. Jaarlijks is er € 90.000 beschikbaar om zoveel mogelijk initiatieven te ondersteunen.

Het is noodzakelijk dat een aanvragers een rechtspersoon is, dus een stichting of vereniging. Dit omdat de fondsen besteed geld goed moeten kunnen verantwoorden aan de accountant (voorwaarden ANBI status). Een stichting / vereniging met goed bestuur geeft meer zekerheid over goede besteding. Als een lokale groep geen rechtspersoon is dan kan een penvoerdersconstructie een oplossing zijn. Dat kan bijvoorbeeld een lokale IVN groep een aanvraag namens een groep indienen.

Projecten die ondersteund worden moeten een duidelijke natuurwaarde hebben. Dit zijn projecten van natuurwerkgroepen, groene schoolpleinen of educatieve planten en kruiden projecten. Zonnepanelen vallen niet binnen deze regeling. Het is mogelijk om een gefaseerde aanvraag te doen voor afgebakende onderdelen van een project. Grootschaligere projecten kunnen ook bij de drie individuele fondsen een aanvraag doen, omdat er dan een grotere subsidie aangevraagd kan worden. Bespreek dat met de fondsen. Nb, een particulier kan voor een kleinschalig initiatief een aanvraag doen tot max € 500 bij het KF Hein fonds.

Subsidieregeling Blauwe Bewonersinitiatieven

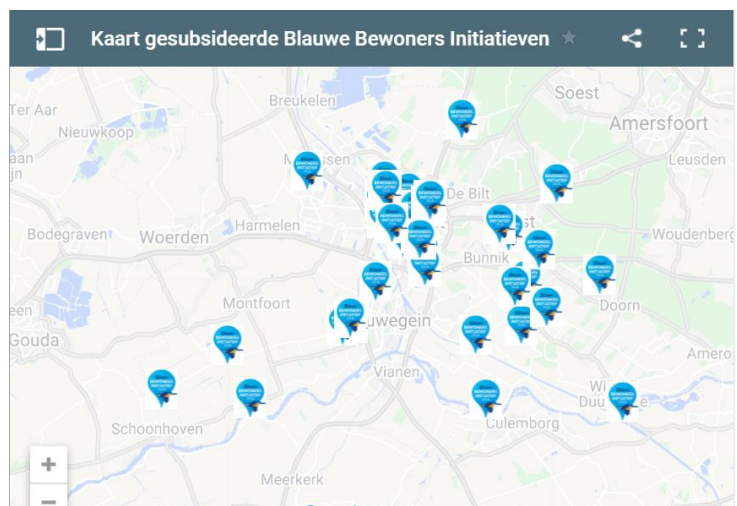
Waterschap HDSR ondersteunt collectieve initiatieven met een maatschappelijk element die het waterbewustzijn van bewoners verhogen in het beheergebied van De Stichtse Rijnlanden. Voorbeelden zijn een wadi op een schoolplein, een klimaatadaptief speelplein of een audiotour vergroening stadswater. De regeling is vanaf 2018 operationeel en loopt minimaal nog t/m 2021. Elk jaar is er € 100.000 beschikbaar en er mag max. € 5.000 worden aangevraagd voor max. 50% van het project. Initiatieven van rechtspersonen of bewonersinitiatieven worden behandeld op volgorde van binnenkomst, dus op=op. Jaarlijks wordt aan ca. 20 projecten € 75.000 subsidie verleend.

In het beheergebied van HDSR zijn er nog enkele lege vlekken in het noordwesten (zie figuur 1), waar nog geen aanvragen worden gedaan. Ideeën uit die gemeenten kunnen dus ingediend worden!

Door een jaarlijkse mailing van HDSR aan communicatieafdelingen van elke gemeente kan het bereik vergroot worden.

Voucherregeling Beleef en Bewonder!

De Voucherregeling Beleef en Bewonder! is in 2017 en 2019 via het Servicepunt Groen aan de Buurt (www.groenaandebeurt.nl) opengesteld. De regeling ondersteunt

Figuur 1 Lege vlekken op de kaart

Groen aan de Buurt is een initiatief van IVN Utrecht, NMU en Landschap Erfgoed Utrecht. Provincie Utrecht is opdrachtgever en financier.

fysieke projecten die zich richten op de realisatie van groen in brede zin in een stad of dorp in de provincie Utrecht, of in het buitengebied van de provincie Utrecht. Vrijwilligersgroepen kunnen een voucher van € 500,- of € 1000,- aanvragen. Aanvragen worden ook op basis van binnenkomt beoordeeld. De tweede keer was de regeling al na 5 weken vol. Er is een grote diversiteit aan projecten zoals: groene daken, pluktuinen, groene schoolpleinen (fruitbomen) en bloemenmengsels. Maar ook voor educatie (informatiebordjes), materiaal (werkschoenen, microscoop), onderzoeksmateriaal (vangnetten vogels, cameravallen, vogelringen), cursussen voor vrijwilligers.

De regeling heeft ervoor gezorgd dat er is geïnvesteerd in biodiversiteit in de volle breedte: bomen, struiken, bloemen, bijen, vlinders, vogels, kleine zoogdieren en amfibieën. Een groot voordeel is de gestandaardiseerde aanvraagprocedure via het servicepunt Groen aan de Buurt. Doordat de regeling vaker wordt uitgevoerd, kennen mensen de regeling en bereiden ze zich voor. De regeling is zo ingestoken dat initiatieven laagdrempelig een aanvraag kunnen doen. De ambitie is om de regeling elk 1,5 à 2 jaar open te stellen. De volgende ronde wordt via de website www.groenaandebuurt.nl aangekondigd.

Ervaringen gemeente Wijk bij Duurstede

Vervolgens deelde Sara Sprong, strategisch adviseur beheer openbare ruimte & participatie bij de gemeente Wijk bij Duurstede, haar ervaringen met bewonersinitiatieven en fondsaanvragen. De gemeente biedt hulp aan bewonersinitiatieven bij het doen van een aanvraag. Hierbij gaat het voornamelijk om geruistellen, meelesen en tips geven. Bewoners kunnen het spannend en lastig vinden om een aanvraag te doen. Daarom wordt de fondsen aangeraden informatie op B1 niveau te schrijven. Oftewel korte zinnen, actief taalgebruik en geen moeilijke woorden. Maak het zo simpel mogelijk, door geen eigen voorfinanciering/cofinanciering te vragen en samen te werken met partijen die dicht bij de inwoners staan. Geef ook (niet officieel georganiseerde) inwonersgroepen een kans.

Wat kan de gemeente daarnaast doen?

- Ondersteuning bieden/uitleg geven bij de aanvraag
- Meedenken bij het vormgeven van subsidieregelingen. Gemeenten staan over het algemeen dichter bij haar inwoners
- Meedenken/ondersteunen bij de communicatie over de regeling

Hiermee gaf Sara een mooie voorzet voor het gesprek in het tweede deel van deze bijeenkomst.

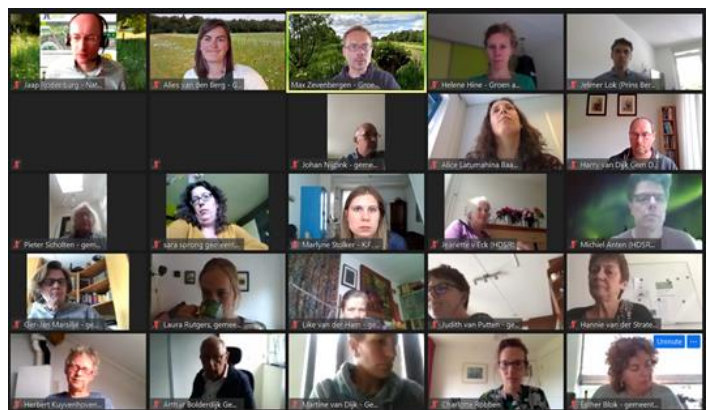
In gesprek over mogelijkheden

In vier break-out rooms gingen we aan de slag met de vraag: Hoe zorgen we dat fondsen benut worden?

Hierbij een overzicht van geleerde lessen uit deze sessies:

Communiceer over mogelijkheden

- Er is veel mogelijk, gemeenten kunnen initiatieven gericht doorsturen naar deze fondsen.
- Zorg daarom dat je als gemeente goed op de hoogte bent van alle financieringsmogelijkheden, zodat je bewoners goed kunt helpen. Zie deze sites voor een overzicht: <https://www.groenaandebuurt.nl/oe-mee/geld/>, www.fondsenutrecht.nl, <https://isv.vindsubsidies.nl/heuvelrug>

Figuur 2 In gesprek via ZOOM

Groen aan de Buurt is een initiatief van IVN Utrecht, NMU en Landschap Erfgoed Utrecht. Provincie Utrecht is opdrachtgever en financier.

- Communiceer via eigen website, lokale krantjes, nieuwssites vanuit inwoners zelf, flyers, affiches, posters in winkels en tuincentra. Maar ook via wijk- en dorpsplatforms (evt. wijkwethouders als ambassadeur). Vraag naar mogelijkheden bij afdeling communicatie.
- Mondeling de boodschap overbrengen werkt het beste. Nodig bewoners uit voor inloopbijeenkomsten waar vertegenwoordigers van fondsen aanwezig zijn.

Afstemming fondsen en gemeente

- Regelmatige update van fondsen is handig voor communicatie gemeente
- Werk samen met de fondsen en maak gebruik van de mogelijkheden, zoals het inloopspreekuur of nodig fondsen uit om in jouw gemeente een bijeenkomst te organiseren voor meer bereik en informatie. K.F. Hein fonds heeft iedere vrijdag een inloopspreekuur.
- Gemeente kan bewonersinitiatieven helpen met de inhoud en fondsen met de financiën.
- Kijk naar mogelijkheden om fondsen te koppelen om het bewonersinitiatief te kunnen financieren.
- Gemeente kan fondsen bellen voor advies, of bewoners aanmoedigen om te bellen. We weten elkaar nu te vinden, dus benut elkaar!

Taalgebruik

- Verken of taalgebruik nog meer aanvragen kan opleveren. Is een voucher laagdrempeliger dan een fondsaanvraag?

Gemeentelijk beleid:

- Fondsen zijn er om inwoners te faciliteren in het zelfbeheer in de openbare ruimte. Kijk in hoeverre dit inpasbaar is in ontwikkelingen binnen gemeente.
- Toets of laat initiatieven toetsen aan beleid- om teleurstelling te voorkomen

Adviseer bewoners

- Adviseer bewoners het projectvoorstel in eerste instantie klein te houden.
- Zorg dat je de bewoners adviseert en faciliteert bij de stap 'buurt informeren'. Hoe doe je dat? Hoe ga je om met weerstanden? Welke middelen kan je allemaal inzetten zodat je zo veel mogelijk draagvlak in de buurt creëert? <https://www.groenaandebuurt.nl/doe-mee/draagvlak/>
- Zoek initiatieven die je kunt koppelen aan fondsen.
- Gemeente kan penvoerder zijn voor de initiatieven.
- Zorg dat de verwachtingen helder zijn; rol gemeente / rol bewoners (zijn zij ook verantwoordelijk voor de communicatie in de buurt?).

Groen aan de Buurt is een initiatief van IVN Utrecht, NMU en Landschap Erfgoed Utrecht. Provincie Utrecht is opdrachtgever en financier.